

Crna Gora
Agencija za sprječavanje korupcije

Broj: 03-01- 38-18

Datum: 20. 03. 2018 godine

**ANALIZA POSTUPAKA POKRENUTIH PO SLUŽBENOJ
DUŽNOSTI U POSTUPCIMA ZAPOŠLJAVANJA**

Odsjek za postupanje po prijavama zviždača i zaštitu zviždača je po službenoj dužnosti, a u skladu sa odredbom člana 54 Zakona o sprječavanju korupcije, pokrenuo 18 postupaka za utvrđivanje postojanja ugrožavanja javnog interesa pri oglašavanju slobodnih radnih mjesta i to u trajanju od jednog dana ili u danima vikenda od strane javnih preduzeća, javnih ustanova i drugih pravnih lica čiji je većinski vlasnik ili osnivač država odnosno opština, a kod kojih se u pogledu zasnivanja radnog odnosa primjenju opšti propisi o radu.

Navedeni postupci zavedeni su i objavljeni na sajtu Agencije pod sljedećim djelovodnim brojevima:

1. 03-01-23/17
2. 03-01-24/17
3. 03-01-25/17
4. 03-01-26/17
5. 03-01-27/17
6. 03-01-28/17
7. 03-01-29/17
8. 03-01-30/17
9. 03-01-31/17
10. 03-01-32/17
11. 03-01-35/17

12.03-01-57/17
13.03-01-63/17
14.03-01-66/17
15.03-01-67/17
16.03-01-98/17
17.03-01-119/17
18.03-01-120/17

U maju mjesecu ove godine pokrenuto je prvih 10 postupaka po službenoj dužnosti gdje je u odnosu na 8 javnih institucija utvrđeno ugrožavanje javnog interesa a u vezi sa oglašavanjem slobodnih radnih mjesta za vrijeme vikenda u trajanju od jednog dana, kao i za vrijeme državnog praznika, koji su objavljeni 20. maja 2017.

U jednom od navedenih postupaka, Agencija je utvrdila da je u periodu od 1.1.2017 godine pa zaključno sa 12.6.2017. godine, posredstvom Zavoda za zapošljavanje Crne Gore objavljen ukupno 1.341 oglas u trajanju od jednog dana i 72 oglasa koja su trajala dva dana, i to u danima vikenda. Od navedenog broja, ukupno 281 oglas za 434 slobodna radna mjesta, i to u trajanju od jednog dana ili u danima vikenda je objavljen od strane 78 javnih preduzeća, javnih ustanova i drugih pravnih lica čiji je većinski vlasnik ili osnivač država odnosno opština. U trajanju od samo jednog dana je objavljeno 252, a u trajanju od dva dana u danima vikenda još 29 od ukupno navedenih 281 oglasa.

Agencija je u sprovedenom postupku donijela sistemsko Mišljenje u kojem je utvrdila da u slučaju navedenih 281 oglasa za 434 slobodna radna mjesta u trajanju od jednog dana i u danima vikenda postoji ugrožavanje javnog interesa u smislu odredbi Zakona o sprječavanju korupcije, iako su ovi postupci u formalnopravnom smislu u skladu sa opštim propisima o radu. Naime, u suštinskom smislu rok trajanja oglasa od jednog dana i u toku vikenda narušava princip ravnopravnosti, transparentnosti i konkurencije, može prouzrokovati diskriminaciju i zapošljavanje po povlašćenim uslovima, te nosi potencijalni rizik od korupcije.

Takođe, utvrđeno je da ovakva praksa, u smislu člana 72 zakona, može uticati na narušavanje integriteta u javnom sektoru, odnosno narušavanje zakonitog, nezavisnog, nepristrasnog, odgovornog i transparentnog postupanja u proceduri zapošljavanja.

Agencija je u navedenom postupku institucijama kod kojih je utvrdila postojanje ugrožavanja javnog interesa, dala ukupno 312 preporuka, za unaprijeđenje transparentnosti i otklanjanje korupcijskih rizika u postupcima zapošljavanja, i to: da se u narednom periodu prilikom raspisivanja oglasa za slobodna radna mjesta omogući dovoljan broj dana kandidatima za prijavu na oglas i prikupljanje neophodne dokumentacije tako da oglašavanje po pravilu ne traje kraće od osam dana, kao i da se donese interni akt kojim će se između ostalog precizirati procedura zapošljavanja u pogledu trajanja oglašavanja, provjere radne sposobnosti kandidata i bodovanja, te da o tome obavijeste Agenciju najkasnije do 31. decembra 2017 godine. Takođe da najkasnije do 31. decembra 2017. godine izvijeste Agenciju o svim oglasima koji su raspisani nakon donošenja ovog Mišljenja, rokovima trajanja istih i broju prijavljenih kandidata, kao i da se ažurira Plan integriteta ovih organizacija uvođenjem novog rizika „nedovoljna transparentnost prilikom oglašavanja slobodnih radnih mjesta“, uz planiranje mjera za savladavanje pomenutog rizika.

U drugoj polovini godine, Agencija je donijela još 7 Mišljenja u kojima je takođe utvrdila postojanje ugrožavanja javnog interesa na isti način kao i u prethodnim postupcima. Navedena Mišljenja odnose se na sledeće periode:

- Preostali dio juna – 22 institucije su objavile ukupno 47 oglasa za 133 slobodnih radnih mjesta u trajanju od 1 dana ili u trajanju u dane vikenda od od kojih je u trajanju od samo jednog dana je objavljeno 34 oglasa, a u dane vikenda još 13 oglasa. 13 institucija je iz prethodnog perioda ponovilo oglašavanje dok je 9 novih institucija izvršilo oglašavanje pa je u odnosu na njih dato 36 preporuka.
- Mjesec jul - 5 institucija su objavile ukupno 14 oglasa za 16 slobodnih radnih mjesta u trajanju od 1 dana (nije oglašavano u dane vikenda). 4 institucije iz prethodnog perioda su ponovile oglašavanje dok je 1 nova institucija izvršila oglašavanje pa su u odnosu na nju date 4 preporuke.
- Mjesec avgust - 5 institucija su objavile ukupno 15 oglasa za 21 slobodno radno mjesto u trajanju od 1 dana (nije oglašavano u dane vikenda). 4 institucije iz prethodnog perioda su ponovile oglašavanje dok je 1 nova institucija izvršila oglašavanje pa su u odnosu na nju date 4 preporuke.
- Mjesec septembar - 8 institucija su objavile ukupno 35 oglasa za 52 slobodna radna mjesta u trajanju od 1 dana (nije oglašavano u dane vikenda).

7 institucija iz prethodnog perioda su ponovile oglašavanje dok je 1 nova institucija izvršila oglašavanje pa su u odnosu na nju date 4 preporuke.

- Mjesec oktobar – 3 institucije su objavile ukupno 4 oglasa za 7 slobodnih radnih mjesta u trajanju od 1 dana (nije oglašavano u dane vikenda) a ove 3 institucije su i u prethodnom periodu oglašavale na 1 dan, pa su date 3 preporuke.
- Mjesec novembar – 1 institucija objavila 1 oglas za 1 slobodno radno mjesto u trajanju od 1 dana (nije oglašavano u dane vikenda) i date su 4 preporuke.
- Mjesec decembar – 5 institucija objavila je 20 oglasa od kojih u 18 trajanju od 1 dana i još 2 u dane vikenda za 50 slobodnih radnih mjesta o i dato je 20 preporuka.

Nakon svih sprovedenih postupaka utvrđuje se da je **tokom 2017 godine 98 javnih institucija (javnih preduzeća, javnih ustanova i drugih pravnih lica čiji je većinski vlasnik ili osnivač država odnosno opština) objavilo ukupno 417 oglasa, od kojih su 373 objavljena u trajanju od jednog dana i 44 oglasa koja su objavljena u dane vikenda i to za 714 slobodnih radnih mjesta.**

Ovim institucijama Agencija je dala ukupno **420 preporuka**, za unaprijeđenje transparentnosti i otklanjanje korupcijskih rizika u postupcima zapošljavanja.

Zakonska obaveza dostavljanja izvještaja o preduzetim mjerama na osnovu navedenih preporuka, u smislu člana 53 stav 1 Zakona o sprječavanje korupcije, propisana je u odnosu na 98 javnih institucija.

Od navedenog broja, u roku koji je Agencija odredila, izvještaj su dostavile 84 institucije. U odnosu na 14 javnih institucija Agencija je iz razloga nedostavljanja izvještaja o preduzetim mjerama radi izvršenja datih preporuka na osnovu čl. 102 stav 1 tačka 14 Zakona, a u vezi sa članom 53 stav 1, podnijela predloge nadležnim sudovima za pokretanje prekršajnog postupka.

Spisak institucija koje nijesu postupile po navedenoj zakonskoj obavezi:

1. JU resursni centar za sluh i govor kotor
2. doo Komunalne djelatnosti Šavnik
3. TO Opštine Herceg Novi
4. doo Vodovod i kanalizacija Budva
5. Univerzitet Crne Gore
6. JU nacionalna biblioteka crne gore cetinje
7. doo Komunalno Danilovgrad
8. Nacionalna turistička organizacija Podgorica
9. Montenegro airlines AD
10. doo Deponija Podgorica
11. 13 jul Plantaže
12. JP Komunalne djelatnosti Petnjica
13. doo Agencija za izgradnju i razvoj Berane
14. Centar za kulturu Tivat

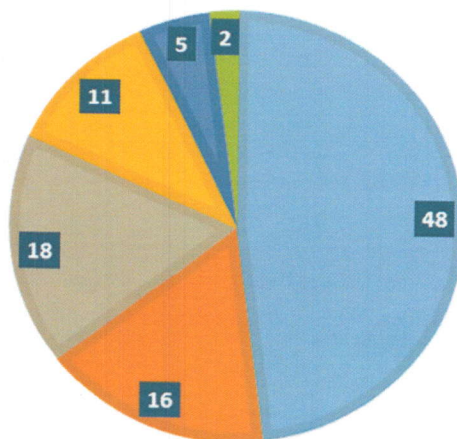
Nakon sprovedenih postupaka i datih preporuka javnim preduzećima, javnim ustanovama i drugim pravnim licima čiji je većinski vlasnik ili osnivač država odnosno opština, Agencija je značajno eliminisala ove rizike u drugoj polovini 2017. godine, tako da je npr. u poslednja tri mjeseca svega 6 institucija objavilo oglase na način kako je to prethodno navedeno.

Što se tiče strukture javnih institucija koje su objavljivale oglase u trajanju od jednog dana i u dane vikenda najveći broj se odnosi na:

- javna preduzeća čiji je osnivač opština (ukupno 47);
- javna preduzeća čiji je osnivač država (ukupno 16);
- javne ustanove iz zdravstvenog sistema (ukupno 17);
- javne ustanove iz oblasti obrazovanja (ukupno 11);
- javne ustanove iz oblasti kulture (ukupno 5) i
- nezavisni i regulatorni organi (ukupno 2)

ORGANI VLASTI

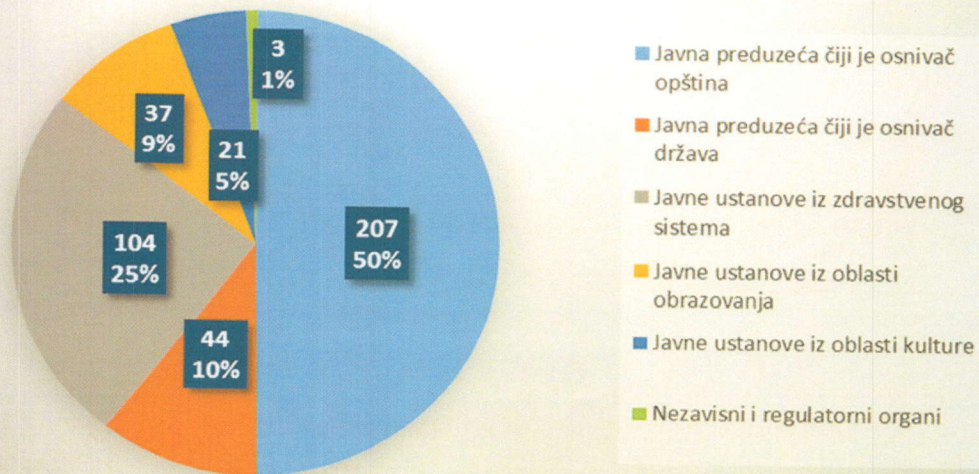
- Javna preduzeća čiji je osnivač opština
- Javna preduzeća čiji je osnivač država
- Javne ustanove iz zdravstvenog sistema
- Javne ustanove iz oblasti obrazovanja
- Javne ustanove iz oblasti kulture
- Nezavisni i regulatorni organi

Grafikon 1: struktura organa vlasti

- U odnosu na javna preduzeća čiji je osnivač opština objavljeno je ukupno **207 oglasa za 397 slobodnih radnih mjesta.**
- U odnosu na javna preduzeća čiji je osnivač država objavljeno je ukupno **44 oglasa za 73 slobodna radna mjesta.**
- U odnosu na javne ustanove iz zdravstvenog sistema objavljeno je ukupno **104 oglasa za 174 slobodna radna mjesta.**
- U odnosu na javne ustanove iz oblasti obrazovanja objavljeno je ukupno **37 oglasa za 45 slobodna radna mjesta.**
- U odnosu na javne ustanove iz oblasti kulture objavljeno je ukupno **21 oglas za 21 slobodno radno mjesto.**
- U odnosu na nezavisne i regulatorne organe objavljeno je ukupno **3 oglasa za 4 slobodna radna mjesta.**

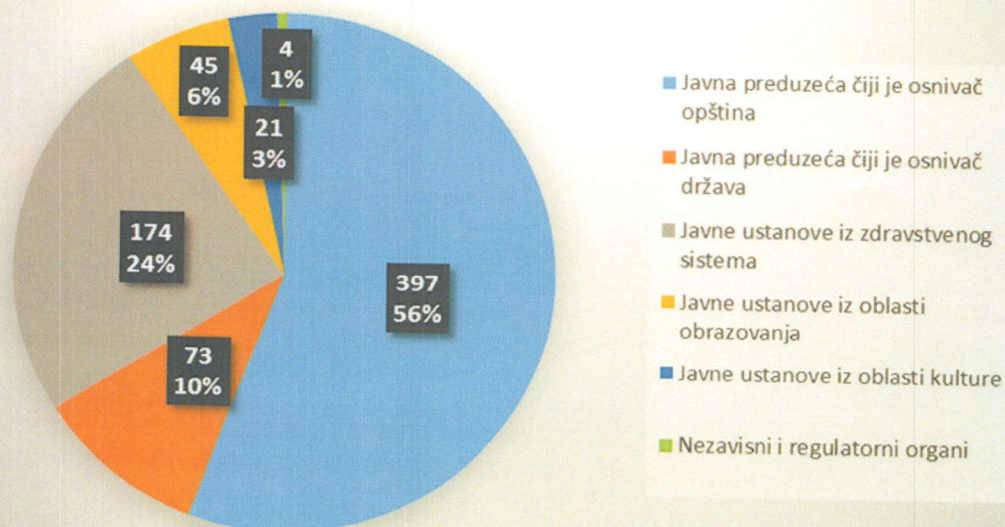
BROJ OGLASA (brojčano i procentualno)

Grafikon 2: broj ukupno objavljenih oglasa (brojčano i procentualno)

Kao što se iz grafikona br.2 može utvrditi, polovinu ukupnog broja oglasa (417 tokom 2017 godine) objavila su javna preduzeća čiji je osnivač opština, dok na drugom mjestu slijede javne ustanove iz zdravstvenog sistema, zatim, javna preduzeća čiji je osnivač država, javne ustanove iz oblasti kulture, javne ustanove iz oblasti obrazovanja i nezavisni i regulatorni organi.

BROJ SLOBODNIH RADNIH MJESTA

Grafikon 3: broj slobodnih radnih mjesta (brojčano i procentualno)

Takođe se iz grafikona br.3, na kojem je prikazan ukupan broj oglašanih slobodnih radnih mjesta koje su javne institucije (javnih preduzeća, javnih ustanova i drugih pravnih lica čiji je većinski vlasnik ili osnivač država odnosno opština) objavile tokom 2017 godine (ukupno 714), može konstatovati da su takođe javna preduzeća čiji je osnivač opština oglasile najveći broj slobodnih radnih mjesta i to 397 (56%), zatim, javne ustanove iz zdravstvenog sistema - 174 (24%), javna preduzeća čiji je osnivač država – 73 (10%), javne ustanove iz oblasti obrazovanja – 45 (6%), javne ustanove iz oblasti kulture 21 (3%) i nezavisni i regulatorni organi.

Agencija za sprječavanje korupcije će i u daljem periodu nastaviti sa aktivnostima koje se odnose na praćenje oglašavanja slobodnih radnih mjesta za potrebe javnih preduzeća, javnih ustanova i drugih pravnih lica čiji je većinski vlasnik ili osnivač država, odnosno opština.

Analizu uradili:

Boris Vukašinić, samostalni savjetnik

Boris Vukašinić
Kristina Braletić, načelnica Odsjeka

Kristina Braletić

Kontrolisao:

Mladen Tomović, koordinator Sektora

Mladen Tomović

DIREKTOR
Sreten Radonjić

Sreten Radonjić